

Identifikačný kód

Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry
na osemročné gymnázium [3. máj 2021]

Ukážka 1

K uvedenej ukážke sa vzťahujú úlohy č. 1 – 7. Označ správnu odpoveď. /7b/

Voľba kráľa vtákov

Kedysi, keď orol nebol vtákom, Zeus chcel korunovať najkrajšieho vtáka. Rozhodol sa, že zvolá operencov a vyberie spomedzi nich najkrajšieho vtáka.

Zvolení operenci odišli k blízkej rieke, okúpali sa v nej a vyfintili. Bola medzi nimi aj vrana. Ostatní vtáci boli pestrí, pôvabní a hrdí. Vrana si uvedomila, že je oproti nim škaredá a potrebuje sa skrásiť. Postrácané pestré cudzie perá pri rieke pozbierala a vopchala si ich do svojho peria. Vyzerala medzi vtákmi najpestrejšie.

Zeus ju nespoznal a povedal: „Ty si najkrajší vták a ty budeš kráľom vtákov.“ Vtáci na vrane spoznali svoje perá, vybrali jej ich a nahnevali sa. Vrana zostala stáť pred Diom. Vyzerala ako strašiak. Zeus nakoniec spôsob výberu kráľa vtákov zmenil.

(Ezop)

1. Z ukážky vyplýva, že vrana bola:

a) milá	b) najkrajšia
c) protivná	d) pestrá

2. Zeus pomýšľal korunovať najkrajšieho vtáka, keď:

a) vrana z korunovacie odstúpila	b) orol bol kráľom vtákov
c) orol nebol kráľom vtákov	d) sa všetci operenci nahnevali

3. Označ vetu, ktorá súvisí s témou ukážky.

a) Vrana bývala v meste.	b) Operenci boli zvolaní Diom.
c) Orol bol už kráľom vtákov.	d) Operencov zvolal Zeus.

4. Vrana si do peria popchala:

a) vlastné staré perie	b) perie cudzích vtákov
c) požičané perie	d) perie kamarátov

5. Ktoré porekadlo najpresnejšie vystihuje hlavnú myšlienku v ukážke 1?

- a) Komu sa nelení, tomu sa zelení. b) Bez práce nie sú koláče.
c) Chváliť sa cudzím perím. d) Keď sa chce, tak sa dá.

6. Z posledného odseku vypíš prirovnanie. _____

7. Ukážka je príkladom:

- a) rozprávky b) povesti
c) legendy d) bájky

Nasledujúce otázky sa už textu netýkajú. Pozorne pracuj.

8. Doplň chýbajúce písmená. /7b/

Pom___lený kamarát ___artin nevedel na mape nájsť ___anskú B___stricu, tak som mu nenápadne naznač___l, kde b___ju mal h___adať. Od strachu som sa však m___kol, keď sa na mňa zadíval učiteľ. Doslova ma prep___choval poh___adom. Martin sa aj tak pom___lil. Tvrdil, že ho zradila pam___ť. Ja si však m___slím, že sa len neučil. Rodičia mu dob___li kredit na mob___le, tak bol skoro celé popoludnie na internete. Potom si r___chlo načarbal domáce úlohy, nar___soval trojuholník a op___ť sa vrátil k telefónu. Raz sa m___aj sám priznal, že si veľakrát zabudne pred spaním um___ť zuby, pretože sa hrá r___zne hry, a potom rovno zaspí. Už mnohokrát s___uboval, že sa polepší. Hlavne, že v hre sa mu podarilo zv___ťažiť, pričom zároveň dosiahol najv___ššie možné skóre. Uv___díme, ako sa mu bude dariť zajtra na biológii.

9. V ktorej možnosti sú slová usporiadané v správnom abecednom poradí. /1b/

- a) kabát, každá, každý, kvapka b)) kabát, každá, kvapka, každý
c) každá, každý, kvapka, kabát D) každá, každý, kabát, kvapka

10. V ktorom slove dochádza k spodobovaniu vo všetkých slovách ? /1b/

- a) vták, žrd', lôžko, v sede b) včela, plť, kôpka, v sude
c) vtip, stĺp, nôžka, v rade d) včera, srst', klbko, v bode

11. Z nasledujúcej vety vypíš všetky slová s predponou. /1b/

Šarkan vyletel vysoko a zakrúžil nad hlavami detí. _____

12. V ktorej z možností sú správne rozdelené všetky slová na slabiky? /1b/

- a) zá-hrad-ka, nôž-ka, e-le-ga-ntný, fa-re-bný b) zá-hrad-ka, nôž-ka, e-le-gan-tný, fa-reb-ný
c) zá-hrad-ka, nôž-ka, e-le-gan-tný, fa-re-bný, d) zá-hra-dka, nô-žka, e-le-gan-tný, fa-reb-ný

13. Označ vetu, v ktorej sa nachádza základná číslovka. /1b/

- a) Bol to môj tretí pokus. b) Siedmy trpaslík bol najmenší.
c) Výťah sa pokazil na druhom poschodí. d) V triede sme šiesti chlapci.

14. Vo vete *Sestrine spolužiačky prišli k nám na návštevu* môžeme zvýraznené podstatné meno nahradit' zámenom: /1b/

- a) my b) oni c) ony d) vy

15. V ktorej z možností sú všetky slová v lokáli jednotného čísla? /1b/

- a) v dome, k sestre, o ujovi b) o pere, na stole, do tašky
c) v hoteli, v škole, v tanieri d) o lese, na ceste, k autu

16. V ktorej vete má sloveso tieto gramatické kategórie: 2.osoba, plurál, budúci čas? /1b/

- a) Veľmi pekne spievate. b) Hovorili ste všetci naraz.
c) Pobežíte zajtra všetci štyria. d) O chvíľu budeme večerať.

17. V ktorej možnosti sú len neohybné slovné druhy? /1b/

- a) od, sedieť, veľa b) zo, ale, včera
c) tábor, už, alebo d) veselý, len, vo,

18. V ktorej možnosti je privlastňovacie zámeno? /1b/

- a) Cez okno bolo počuť ich hlasy.
- b) Ja som chorá.
- c) Podala mi tašku.
- d) Požičala som mu pero.

19. Označ, kde sú veľké a malé písmená napísané správne. /1b/

- a) planéta Zem, Deň matiek, rieka Bodrog, Námestie slobody
- b) planéta zem, Deň matiek, Rieka Bodrog, Námestie slobody
- c) Planéta zem deň Matiek, Rieka bodrog, Námestie slobody
- d) planéta Zem, Deň matiek, rieka bodrog, námestie Slobody

20. Urči gramatické kategórie podstatných mien: /6b/

	Rod	Číslo	Pád
/k/ rieke			
/o/ spisovateľoch			
/bez/ pera			
/na/ košeli			

21. Rozhodni, v ktorej možnosti sú slovné druhy usporiadané v poradí podľa vety. /1b/

Žila za Napoleona, mala päť prelietavých dcér a štyroch krásnych synov.

- a) sloveso, spojka, podstatné meno, sloveso, číslovka, prídavné meno, podstatné meno, spojka, sloveso, prídavné meno, podstatné meno,
- b) sloveso, predložka, podstatné meno, sloveso, číslovka, prídavné meno, podstatné meno, spojka, číslovka, prídavné meno, podstatné meno.
- c) sloveso, predložka, podstatné meno, sloveso, číslovka prídavné meno, podstatné meno, spojka, sloveso, prídavné meno, podstatné meno
- d) sloveso, spojka, podstatné meno, sloveso, číslovka, prídavné meno, podstatné menom, predložka, slovesom, prídavné meno, prídavné meno.

22. Pomenuj nasledujúcu ukážku. /1b/

Srdečne Vás pozývame na Ochutnávku zdravej výživy, ktorá sa uskutoční
27. 11. 2021 o 17.00 hod. v jedálni našej školy. Tešíme sa na vás.
Rada rodičov a učiteľia našej základnej školy

23. V ktorej možnosti je správny zápis priamej reči a uvádzacej vety? /1b/

- a) „Prečo nespíš? Spýtala sa mama.“
- b) „Prečo nespíš, spýtala sa mama?“
- c) „Prečo nespíš?“ Spýtala sa mama.
- d) „Prečo nespíš?“ spýtala sa mama.

24. V ktorej vete sa nenachádzajú antonymá? /1b/

- a) pekný – krásny
- b) krátky – dlhý
- c) málo – veľa
- d) mladý – starý

25. Nájdi správne dvojice: /4b/

1. Poveš'	a) sa nazýva aj sloha. Je to spojenie niekoľkých veršov v básni, ktoré tvoria významový celok. Strofy sú od seba zreteľne oddelené.
2. Umelecká literatúra	b) je rozprávanie, ktoré sa viaže k určitému miestu, historickej udalosti alebo osobe. Môže obsahovať aj vymyslené prvky.
3. Strofa	c) je osoba (alebo zvier, nadprirodzená bytosť), ktorá v ňom vystupuje a má kľúčovú úlohu.
4. Rozhlas	d) sú texty, ktoré prinášajú umelecký zážitok, môžu rozvíjať pocity, fantáziu a tvorivosť.
5. Hlavná postava literárneho diela	e) je hromadný informačný prostriedok založený na vysielaní zvuku na diaľku.
6. Próza	f) je veršované (básnické) dielo.
7. Vecná literatúra	g) je neveršovaná literárna tvorba.
8. Poézia	h) sú texty, ktoré prinášajú nové poznatky a informácie.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.

Ukážka 2

K uvedenej ukážke 2 sa vzťahujú úlohy č. 26 – 32. Označ správnu odpoveď. /7b/

Biely oblak

*Vyšli mraky v čiernom rúchu,
liali vodu na zem suchú,
a keď mali **prázdne** krhličky,
ostal z nich len mráčik maličký.*

*Pozrie mráčik vôkol seba:
Sám je, sám v tej hĺbke neba...
– Bratia, kde ste? Beda-prebeda,
vetrisko mi nôžky objedá.*

*Keď narobil kriku mnoho,
zlaté slnko počulo ho.
Hneď vyslalo na zem lúčov moc,
zavolalo paru na pomoc.*

*Jemná ako páper samý,
už je para nad horami:
– Vezmi si ma, mráčik, na rúčky,
stane sa z nás oblak ľahučký!*

*Márne sa už vietor zlostí,
márne chce hrýzť bez milosti,
oblak si naň sadá: – Aja-hoj!
Nes ma teraz svetom, tátoš môj!*

26. Čo priniesli mraky v prvej strofe ukážky?

- a) vánok
b) dúhu
c) sneh
d) dážď

27. V ukážke sa mráčik prihovára slovami *tátoš môj*:

- a) zlostnému silnému vetru
b) letiacemu bielemu mraku
c) rýchlemu slnečnému lúču
d) prenikavému zlatému slnku

28. Vypíš z tretej strofy slovo, ktoré sa rýmuje so slovom *moc*.

29. Vypíš zdrobneniny z druhej strofy: _____

30. Urči pád a rod zvýrazneného prídavného mena.

31. Urči gramatické kategórie podčiarknutého slovesa a daj ho do neurčitku.

neurčitok _____

gramatické kategórie _____

32. Urč, či ide o príslovie, porekadlo, pranostiku alebo prirovnanie: /4b/

Kúpiť mačku vo vreci. _____

Kto včera luhal, tomu zajtra neuveria. _____

Zelené Vianoce, biela Veľká noc. _____

Je pomalý ako slimák. _____

Nevie do päť narátať. _____

Silný ako buk. _____

Múdrejší ustúpi, hlúpejší sa háda. _____

Keď sa v októbri blýska, zima je blízka. _____

----- koniec testu -----